

CENTRUL DE CERCETĂRI INTER LITTERAS

Prezentare generală

Centrul de Cercetări INTER LITTERAS, creat în ianuarie 2005 și validat de Comisia de Evaluare CNCSIS în luna aprilie a aceluiași an, are drept scop promovarea cercetării fundamentale și a celei aplicative în domeniul limbii, literaturii și traducerii. În vederea atingerii obiectivelor stabilite inițial, dintre care amintim: focalizarea diverselor preocupări științifice ale membrilor Centrului către direcții de cercetare comune, cu scopul formării unui colectiv performant, recunoscut pe plan național și internațional; crearea de parteneriate cu universitățile și asociațiile profesionale din țară și din străinătate; valorificarea cercetării științifice printr-o publicație proprie, prin editarea unor cărți la edituri recunoscute și prin colaborări la reviste de prestigiu; oferirea unui cadru de îndrumare și realizare a cercetării doctorale, au fost derulate mai multe proiecte aflate sub egida Inter Litteras.

PROIECTE DE CERCETARE

Proiectele desfășurate în ultimul deceniu:

- „La traduction en tant que dialogue interculturel” (PCE, CNCSIS, PN II IDEI, ID_135/2009), proiect cuprins între anii 2009-2011;
- „Traduire la subjectivité” (N-II-RU-PD 2011-3-0125), proiect desfășurat între anii 2011-2013.
- „Traduction culturelle et littérature(s) francophone(s): histoire, réception, critique des traductions” (PCE, CNCS PN II ID_133/2011) desfășurat între 2012-2016
- „O istorie a traducerilor în limba română secolele XVI-XX ITLR” (Proiect FSS)-2018-prezent.

În cadrul acestor proiecte se înscriu o serie de colocvii, conferințe și seminarii cu ecou, atât în țară, cât și în afara granițelor. Aceste manifestări, rodul parteneriatelor cu diferite universități și instituții, reprezintă un cadru favorabil atât pentru schimburile de idei dintre experții în domeniul limbii, literaturii și traducerii, cât și pentru afirmarea tinerilor cercetători. Deseori, studiile prezentate în cadrul activităților sunt valorificate prin integrarea lor în volume colective sau prin publicarea în reviste, fapt ce permite promovarea cercetării pe plan național și internațional.

Mult mai amplu ca durată decât primele două, proiectul „Traduction culturelle et littérature(s) francophone(s): histoire, réception, critique des traductions” este cuprins între anii 2011-2016. În anul 2012 este consemnată manifestarea științifică Journée d'étude „Histoire de la traduction. Repères et perspectives”, coordonată de prof. univ. dr. Albumița-Muguraș Constantinescu. Cu această ocazie, invitatul de onoare al manifestării, profesorul Michaël Oustinoff de la Universitatea Paris 3 Sorbonne Nouvelle, renumit traductolog, autorul multor lucrări, printre care: *Bilinguisme d'écriture et auto-traduction. Julien Green, Samuel Beckett, Vladimir Nabokov* (Paris, L'Harmattan, 2001), *La traduction* (PUF, "Que sais-je ?", 2012, 4e édition), a susținut o

conferință pe tema *Historiographie de la traduction et Culture-Monde*. Tot acum s-a lansat și numărul 17 al revistei *Atelier de traduction*.

PARTICIPĂRI ALE CERCETĂTORILOR LA CONFERINȚE INTERNAȚIONALE:

- Colocviul Internațional „L’Interculturalité à travers la linguistique, la littérature et la traduction” (29 martie 2012), ULIM, Chișinău, Republica Moldova la care a participat: prof. univ. dr. Elena-Brândușa Steiciuc (cercetător în proiect în perioada ianuarie-iulie 2012), cu lucrarea „L’interculturalité à travers la linguistique, la littérature et la traduction”;
- Colocviul „J.M.G. Le Clézio, explorateur des rouyaumes de l’enfance” desfășurat la Universitatea din Malta (18-19 mai 2012) la care a participat prof. univ. dr. Albumița-Muguraș Constantinescu cu o comunicare pe tema „L’enfance et l’enfantin chez Le Clézio – stratégies de traduction”;
- Colocviul Internațional „Istoria traducerilor din și în română”, organizat de Centrul pentru Traduceri, Universitatea din Viena (28-29 iunie 2012) la care au participat: prof. univ. dr. Albumița-Muguraș Constantinescu, cu lucrarea „O secvență din istoria traducerii literaturii franceze în limba română: traducerea poveștilor lui Perrault” și conf. univ. dr. Raluca-Nicoleta Balațchi, cu studiul „Dinamica retraducerii și locul acesteia în istoria traducerii din limba franceză în limba română”, lucrările au fost publicate la editura Frank und Timme, seria TransÜD)
- Conferința internațională „Langues et cultures dans le temps et dans l’espace 2”, organizată de Facultatea de Filozofie din Novi Sad, Serbia, în data de 24 noiembrie 2012 la care au participat: Cristina Drahta cu lucrarea „Temps et espace chez Savatie Baștovoï traduit en français” și Daniela Hăisan cu lucrarea intitulată „Traduire *Amontillado* en français et en roumain : amont, aval et confluence”.ș.a.

Stagii de cercetare și documentare semnificative:

În țară: Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu”, Iași; Biblioteca Academiei Române din București, în străinătate: Universitatea Paris 3 Sorbonne Nouvelle; Universitatea „Sophia Antipolis”, Nisa, Franța; Universitatea „Aristote”, Thessaloniki, Grecia; Biblioteca interuniversitară „Sainte Geneviève”, Paris, Franța ș.a.

În cadrul Universității s-a organizat *masa rotundă* „Subjectivité et traduction”, 30 mai 2013. Manifestarea l-a avut ca invitat de onoare pe profesor Lance Hewson, Decan al Facultății de Traducere și Interpretare, Universitatea din Geneva, care a susținut o conferință intitulată „Eloge de la subjectivité”.

Participarea cercetătorilor la manifestări în străinătate:

- Universitatea din Rouen (Colocviul internațional „La Retraduction en littérature de jeunesse / Retranslating Children’s Literature” – organizat între 7-9 februarie de către Universitatea din Rouen în colaborare cu Institutul Charles Perrault –participanți
- conf. univ. dr. Daniela Hăisan cu lucrarea „La retraduction : miroir magique, boîte catoptrique ou kaléidoscope. Poil de Carotte et les sept versions roumaines”),

- Universitatea Paris Diderot (Manifestarea „Traduire pour le grand public” – Programul „Traductologie de plein champ”, a cincea ediție, prima parte, organizată pe 2 martie de către Universitatea Paris Diderot – la care a participat drd. Anca-Andreea Chetrariu cu lucrarea „Une traduction « accessible » du roman *Le Rouge et le noir*”),
- Universitatea din Zagreb (Colocviul Internațional „Francontraste”, ediția a doua, organizat de Universitatea din Zagreb între 11-13 aprilie 2013 la care a participat conf. univ. dr. Daniela Hăisan cu lucrarea „Traduire l’affectivité en roumain et en anglais : le cas de Maupassant”) ș.a.

În intervalul 16-18 octombrie 2015 Universitatea „Ștefan cel Mare” a fost gazda Colocviului Internațional de Științe ale Limbajului „Eugeniu Coșeriu”, ediția a XIII-a, colocviu cu ecou în presa suceveană (<https://www.svnews.ro/a-xiii-a-editie-a-colocviului-international-de-stiinte-ale-limbajului-eugeniu-coseriu/63331/>, https://orasulsuceava.ro/evenimente/_/colocviul-international-de-stiinte-ale-limbajului-eugeniu-coseriu-cisl/.)

Secțiunea „Traducerea – limbă universală” moderată de prof.univ.dr.Albumița-Muguraș Constantinescu și conf. univ. dr. Raluca-Nicoleta Balațchi a reunit lucrări semnate de atât de profesori de la Universitatea de Stat din Moldova, cât și de la Universitatea gazdă.

În octombrie 2016, în Universitatea „Ștefan cel Mare” se desfășoară colocviul „La traduction face à la complexité culturelle”.

În 2016 participări la conferințe internaționale:

- Colocviul Internațional „Emil Cioran”, edițiaa XXI-a, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu
- Colocviul „Le Roi-Grenouille ou Henri-de-Ferdes Grimm : quelle destinée dans la littérature de jeunesse ?”, Universitatea Blaise Pascal Clermont-Ferrand.

2017 activitatea de cercetare:

- palmares participarea la „Congrès Mondial de Traductologie”,
- la colocviile „L’épanchement du conte dans la littérature - Perspectives littéraires et didactiques” susținut la Universitatea Montaigne din Bordeaux,
- „Traduire les sens en littérature pour la jeunesse”, desfășurat la Paris 3 Sorbonne Nouvelle
- Colocviul internațional de Științe ale Limbajului „Eugeniu Coșeriu” (CISL), ediția a XIV-a, Chișinău, R.Moldova.
- Colocviul Internațional „Omul și Mitul”, ediția a VII-a.

UNIVERSITATEA „ȘTEFAN CEL MARE” SUCEAVA
UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA, CHIȘNĂU
UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ „YURI FEDKOVIC”, CERNĂUȚI

COLOCVIUL INTERNAȚIONAL
DE ȘTIINȚE ALE LIMBAJULUI
„EUGENIU COȘERIU” (CISL)
(ediția a XIII-a)

LIMBAJE ȘI COMUNICARE
Volumul XIII

DINAMICA LIMBILOR ȘI LITERATURILOR
ÎN EPOCA GLOBALIZĂRII
Partea a II-a

Sanda-Maria ARDELEANU, Ioana-Crîna COROI, Dorê FÎNARU
(Coordonatori)

Sub patronajul

Începând cu anul 2005, când a avut loc la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava prima ediție, Colocviul Internațional „Omul și mitul” reunește specialiști în mitologie, dar și pasionați de universul atât de incitant al miturilor antice și moderne, pentru a-și împărtăși experiențele academice, rezultatele cercetării personale, cu scopul dezvoltării profesionale și al cooperării interuniversitare în spațiul european și extraeuropean.

Colocviul Internațional „Omul și mitul” oferă participanților posibilitatea de a releva rezultate ale cercetării lor asupra miturilor din perspectiva științelor LIMBAJULUI, a LITERATURII și a ANTROPOLOGIEI CULTURALE. Ariile tematice sunt: MIT ȘI LIMBAJ, MIT ȘI LITERATURĂ și MIT ȘI ANTROPOLOGIE CULTURALĂ.

Octombrie 2018 Conferința internațională „O sută de ani de traduceri în limba română” organizată în intervalul 11-12 octombrie 2018 și coordonată de Prof. univ. dr. Muguraș Constantinescu, s-a numărat printre manifestările realizate cu ocazia celebrării Marii Uniri. Comitetul științific reunește profesori atât de la universitățile din țară: Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu; Universitatea de Vest, Timișoara; Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași; Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca; Craiova, București; cât și din străinătate: Universitatea din Viena, Austria; Universitatea „YuryiFedkovych”, Cernăuți, Ucraina; Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Chișinău, Republica Moldova.

PROIECTUL O ISTORIE A TRADUCERILOR ÎN LIMBA ROMÂNĂ – SECOLELE XVI-XX (ITLR)

În 2018, oct. a început proiectul **O istorie a traducerilor în limba română – secolele XVI-XX (ITLR)**, când la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava s-a desfășurat conferința internațională, organizată în cadrul manifestărilor de celebrare a centenarului Marii Uniri, *O sută de ani de traduceri în limba română- 1918-2018*. După cele două zile (11-12 octombrie) de comunicări și dezbateri, la masa rotundă : *De la 100 de ani de traduceri la o istorie a traducerilor în limba română*, cercetătorii prezenți (venind de la Universitățile din Cluj-Napoca, Iași, București, Sibiu, Craiova, Galați, Chișinău, Cernăuți și Suceava) au discutat îndelung despre necesitatea unei istorii a traducerilor, despre importante instrumente de lucru de care dispunem pentru documentare și cercetare, despre studiile parțiale pe această temă deja publicate. S-a

luat atunci hotărârea de a ne încumeta să elaborăm acest vast proiect, de a-l organiza pe secole, iar în interiorul secolului pe domenii. S-a făcut un plan estimativ de lucru pentru 9-10 ani. Tot atunci s-a hotărât că este mai potrivit să începem cu traducerile din sec. XX, care acoperă o multitudine de domenii, o mare diversitate de limbi și de culturi din care s-a tradus și care pot atrage și interesa un public avizat dar și un public larg cultivat.

Proiectul *O istorie a traducerilor în limbă română - secolele XVI-XX (ITLR)* încearcă să suplinească această absență în cercetarea și în cultura românească. Obiectivul său constă în studierea traducerii ca parte integrantă a patrimoniului național, cultural și intelectual, în relevarea dimensiunii sale dialogice interculturale de conectare la patrimoniul universal.

Am ales să vorbim de „o istorie” și nu de „istoria” traducerilor, fiindcă proiectul ITLR nu este și nu se vrea exhaustiv și presupune de altfel o anumită viziune asupra traducerii, care nu se limitează la domeniile literare, ci cuprinde atât domeniile non literare cât și cele de graniță, viziune pe care cercetătorii acestui vast proiect și-o asumă.

Folosirea pluralului pentru cuvântul „traducere” are ca scop să atragă atenția asupra unicității fiecărei traduceri, a faptului că ea presupune o sumă de condiții concrete, un context de producere și, implică activitatea și creativitatea constrânse ale traducătorilor de către cadrul textului original.

Proiectul ITLR vizează traducerile în limba română elaborate și publicate în volum, în toate provinciile istorice românești (Moldova, Muntenia, Transilvania, Basarabia, Bucovina) sau în alte spații culturale românofone. Este o cercetare deosebit de complexă (9-10 ani), de mare amploare (4-5 volume), care antrenează numeroși colaboratori din mai multe universități și institute de cercetare din țară dar și câțiva colegi din Franța, Grecia, Germania, Spania. Echipa ITLR, numără în acest moment, pentru totalitatea volumelor prevăzute, 200 de cercetători, care lucrează gratis, animați de convingerea că o istorie a traducerilor în limba română este necesară și va fi utilă.

O istorie a traducerilor în limba română înseamnă o **istorie a contextelor** (social, politic, istoric, cultural, diplomatic etc.), în care ele au fost elaborate; o **istorie a traducătorilor** și ideilor lor despre actul traductiv; o **istorie** a genurilor și sub-genurilor literare prin care literatura română a evoluat de la o epocă la alta.

O istorie a traducerilor în limba română înseamnă deopotrivă o istorie a evoluției limbii române literare, a limbii științelor și a tehnicii, a culturii și civilizației de limbă română; o istorie a mentalităților în continuă evoluție a circulației ideilor, a dezvoltării vieții intelectuale. O istorie a traducerilor în limba română înseamnă, recunoașterea importanței practicii traductive, în strânsă legătură cu teoretizarea ei și, totodată, istoria parcursului traducătorilor de la anonim și invizibilitate la recunoaștere și vizibilitate, la dreptul lor de a-și face auzită și acceptată ca legitimă vocea.

Abordarea fenomenului traductiv este diacronică, cu o periodizare specifică fiecărui secol, pe domenii literare și non-literare (literatură, științe umaniste, arte, religie, filosofie, științe, drept, economie, tehnică etc.).

În cadrul fiecărui domeniu se vor analiza categoriile semnificative pentru evoluția acestuia, în mod diacronic și în funcție de limbile și culturile din care s-a tradus mai mult, într-o epocă sau alta, fără a neglija limbile mai puțin cunoscute sau socotite rare. Se va urmări evoluția limbii române literare,

Workshop international
 Une histoire des traductions en langue roumaine,
 les 3-4 octobre, Salle Aula/Le grand amph., Bâtiment F
 Université „Ștefan cel Mare” Suceava
 Faculté des lettres et Sciences de la communication
 Bibliothèque USV

Comité scientifique :
 Prof. univ. dr. Lora BOSTAN, Universitatea Națională „Yuri Fedkovici”, Cernăuți, Ucraina;
 Prof. univ. dr. Muguras CONSTANTINESCU, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava;
 Prof. univ. dr. Rodica DIMITRIU, Universitatea „A. I. Cuza”, Iași;
 Prof. univ. dr. Rodica IASCU-POP, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca;
 Prof. univ. dr. Cosmin LUPUL, Universitatea din București;
 Prof. univ. dr. Maria PAPADIMA, Université Nationale et Copédistomne, Athènes, Grèce;
 Prof. univ. dr. Rodica NAGY, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava;
 Conf. univ. dr. Victor UNTILĂ, ULIM, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Chișinău, Republica Moldova.

Programme
 Le Jeudi 3 octobre
 9h00 – 9h30 Accueil des participants
 9h30 – 9h45 Allocutions d’ouverture
Session I
 Modérateur prof. Muguras CONSTANTINESCU
 9h45 – 10h30 Conférence du professeur Yves CHEVREIL, Université Paris-Sorbonne France
 Titre de la conférence
 « Enjeux et problèmes d’une histoire des traductions »
 10h30 – 11h00 Discussions
 11h00 – 11h20 pause café
 Hall devant la Bibliothèque
 11h20 – 11h40
 Lancement du numéro hors série Atelier de traduction
 100 de ani de traduceri în limba română 1918-2018 / Cent ans de traductions en langue roumaine 1918-2018
 Présentation : Olga GANCEVICI, maître de conférences
 Faculté des lettres et Sciences de la communication, Université „Ștefan cel Mare”, Suceava
 Exposition de livres traductologiques
 12h00 – 14h45 Pause Déjeuner

Session II
 Modérateur prof. Rodica DIMITRIU
 15h00 – 16h30
 Session de questions réponses – coordinateurs du volume
 Histoire des traductions en langue roumaine XXe siècle et contributeurs
 16h30 – 16h50 pause café
 16h50- 18h30
 Ateliers de travail autour des esquisses de chapitres concernant des questions de contribution, des échantillons rédigés, de l’harmonisation de l’ensemble
 18h30 – Dîner
 Le vendredi 4 octobre
Session III
 Modérateur prof. Rodica IASCU-POP
 9h30 – 10h15 – Conférence du professeur Isabelle NIÈRES-CHEVREIL
 Titre de la conférence
 « Comment naissent en Europe les littératures pour l’enfance et la jeunesse »
 10h15 – 10h45 Discussions
 10h45 – 11h10 pause café
 11h10 – 12h30 Session de questions réponses autour des aspects concrets, pratiques (l’élaboration de HITS XV-XX avec les professeurs Yves Chevrel et Isabelle Nières-Chevrel)
 12h30 – 14h15 Pause-déjeuner
Session IV
 Modérateur prof. Ovidiu MORAR
 14h15-16h00 Ateliers de travail autour des coordinateurs de chapitres concernant des esquisses de contribution, des échantillons rédigés, de la sélection des références bibliographiques, des index, de l’harmonisation de l’ensemble
 16h00 – 16h20 Pause café
 16h20 – 18h00 Bilan de travail par chapitres, par volume
 18h00 – Dîner
Comité d’organisation
 Prof. Muguras CONSTANTINESCU
 Maître de conf. Iuliana-Nicoleta SĂLĂȚCHI
 Maître de conf. Daniela HĂISAN
 Maître-assistant Daniela CĂTAU-VEREȘ
 Drt. Ana CHIBICI
 Drt. Irina DEVEREA
 Drt. Mariana RĂCOLIA
 Drt. Mihaela PRIZARI

științifice sub influența traducerilor, impactul acestora asupra circulației ideilor, a diseminării cunoștințelor științifice și tehnice, a schimbării mentalităților.

Anul 2019 ne aduce seminarul doctoral desfășurat pe 21 mai, *Séquences de l'histoire des traductions*, cu participarea doamnei profesoare Maria Papadima de la Universitatea Națională din Atena, Grecia, seminar la care a fost reprezentat și Senegalul prin Universitatea Cheikh Anta Diop din Dakar.

În toamna aceluiași an amintim de workshop-ul internațional desfășurat în perioada 3-4 octombrie, *Une histoire des traduction en langue roumaine*, ocazie care a permis și lansarea numărului *hors-série* al revistei *Atelier de traduction: 100 de ani de traduceri în limba română 1918-2018 / Cent ans de traduction en langueroumaine 1918-2018*. Programul a cuprins și conferința susținută de profesorul Yves Chevrel de la Universitatea Paris-Sorbonne, Franța.

La aceste activități desfășurate în cadrul Universității „Ștefan cel Mare” se adaugă participările cercetătorilor la diferite colocvii internaționale precum: Colocviul Internațional „Patrimoniul Canonic - Suport al vitalității și diversității culturale”; Colocviul Internațional de Științe ale Limbajului „Eugeniu Coșeriu”, ediția a XV-a, Cernăuți, Ucraina.

La workshop-ul internațional desfășurat pe data de 16 octombrie 2020: „O istorie a traducerilor în limba română - secolul XX /ITLR- Traducerea științelor umaniste, artelor și ecologiei”, s-au avut în vedere și aspecte legate de realizarea contribuțiilor pentru proiectul ***O istorie a traducerilor în limba română***. Tot în acest an, Centrul a fost reprezentat și la Conferința internațională a tinerilor cercetători în filologie, „Noi direcții și perspective metodologice în studiile lingvistice și literare”, ediția I, Sibiu, România prin drd. Irina Devderea cu lucrarea „Techniques de traduction des noms propres dans les traductions roumaines de La Nuit d'Elie Wiesel”.

REVISTE ȘI PUBLICAȚII ȘTIINȚIFICE SUB EGIDA INTER LITTERAS

3 axe de cercetare :

traducere și traductologie

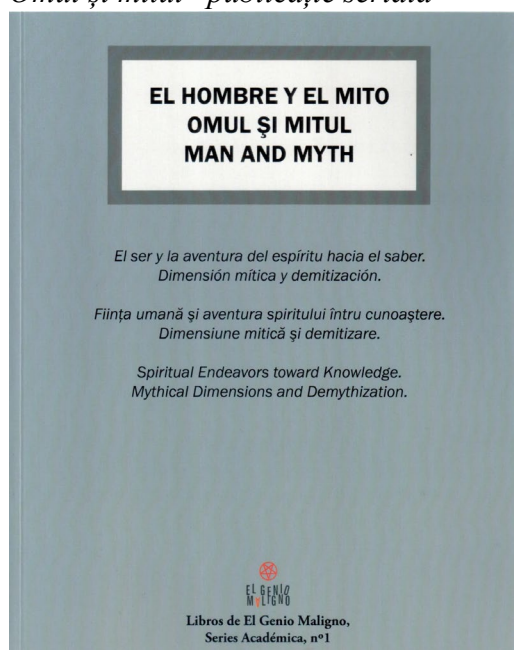
mitologie

contrastivitate lingvistică

3 publicatii

Atelier de traduction ERIH PLUS

Omul și mitul –publicație serială

REVISTA ATELIER DE TRADUCTION

<https://atelierdetraduction.usv.ro/indexation/>

O data cu înființarea centrului, Revista *Atelier de traduction*, în categoria B CNC(SIS) din 2005, apare sub egida acestuia. Revista semestrială *Atelier de traduction*, fondată în 2004, este o revistă universitară internațională de traductologie, având ca obiect teoria, istoria, critica și practica traducerii. *Atelier de traduction*, cea mai veche revistă de traductologie din România, are ca principal centru de interes traducerea literară, fără însă a exclude traducerea generală sau traducerea specializată.

Atelier de traduction publică numere cu caracter general, dar și numere tematice, ce includ, pe lângă rubricile permanente, un **Dosar**, centrat pe o problemă specifică și actuală pentru domeniul traductologiei. Rubricile revistei reflectă tematica diversă, dar unitară, a publicației:

- **Interviul** dă cuvântul unei personalități din domeniul traductologiei sau al traducerii.
- **Dosarul** tratează o problemă specifică și actuală din domeniul traductologiei.

- Rubrica **Articole** adună contribuții despre chestiuni diverse din traductologie, care oferă un punct de vedere sau o punere în perspectivă originală.
- Rubrica **Portrete de traducători/traducătoare/traductologi** scoate în evidență rolul, statutul și experiența celui/celeia care face posibil contactul intercultural sau care reflectează și teoretizează fenomenul complex al traducerii.
- **Fragmentarium Irina Mavrodin** valorifică, prin traducere în limba franceză, reflecția despre traducere și traducător a directoarei fondatoare a revistei.
- **Relecturi traductologice** este o rubrică ce are în vedere una sau mai multe lucrări de traductologie care, prin contribuția sa/lor la dezvoltarea traductologiei, în sens larg, merită o nouă lectură.
- **Cronici și recenzii** reunește atât prezentări ale unor publicații de specialitate recent apărute cât și cronici ale manifestărilor științifice prestigioase din domeniul traductologiei.

Frecvență: 2 numere pe an, ocazional, numere duble.

Perioada de publicare: 2004 – prezent

Disponibilitate pe URL: în acces liber și gratuit: <https://usv.ro/atelier-de-traduction/>

Indexare:

MLA International Bibliography: Modern Language Association

EBSCO: <https://www.ebscohost.com/titleLists/mla-coverage.htm>

ERIH PLUS